

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΑΛΙΕΑΣ-
ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Διερεύνηση της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή
στην περιοχή της Ζακύνθου**

Θεοφάνης Κιούρκας (Α.Μ. 11970)

Εισηγητής: Δημήτριος Κ. Μουτόπουλος (Αναπληρωτής Καθηγητής)

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2019

ΜΕΛΗ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Δημήτριος Κ. Μουτόπουλος^{1,2}, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Ζ.Α.Υ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Γεώργιος Κατσέλης², Καθηγητής Τμήματος Ζ.Α.Υ., Πανεπιστήμιο Πατρών

Νικόλαος Βλάχος², ΕΔΙΠ Τμήματος Ζ.Α.Υ., Πανεπιστήμιο Πατρών

---

¹Επιβλέπων Καθηγητής

²Μέλη της εξεταστικής επιτροπής

Αναφορά: Κιούρκας Θ. 2019. *Διερεύνηση της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή στην περιοχή της Ζακύνθου*. Πτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Ζωικής Παραγωγής, Αλιείας-Υδατοκαλλιεργειών, 28 σελ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

---

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
1.1. ΓΕΝΙΚΑ.....	4
1.3. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	5
2. ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ.....	6
2.1. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ.....	6
2.2. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ.....	7
2.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	8
3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	9
3.1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	9
3.2. ΕΝΔΙΑΧΟΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΤΗ	9
3.3. ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΑ ΤΗΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΤΗ	14
4. ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	19
5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	23
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	27
ABSTRACT.....	28

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Γενικά

Η ποιότητα και η ποσότητα των αλιευτικών δεδομένων αποτελεί πρωταρχικό πυλώνα της αλιευτικής έρευνας. Στο πλαίσιο αυτό ένας από τους πιο βασικούς παράγοντες είναι η αξιοπιστία της διαθέσιμης πληροφορίας (Hilborn & Walters 1992, Pauly & Palomares 2005), καθώς οι εθνικές υπηρεσίες συλλογής αλιευτικών στοιχείων έχουν συχνά περιορισμένη ακρίβεια (Moutopoulos and Koutsikoroulos 2014) και τα στατιστικά δεδομένα περιλαμβάνουν ασυνήθιστες καταγραφές που υπερεκτιμούν (Watson & Pauly 2001) ή υποεκτιμούν (Pauly & Maclean 2003) την πραγματική κατάσταση της αλιευτικής παραγωγής.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση τα τελευταία 10 χρόνια έχει επικεντρώσει την προσοχή της στην ενσωμάτωση της πληροφορίας που προέρχεται από τα μη καταγεγραμμένα τμήματα της αλιευτικής παραγωγής, όπως είναι τα απορριπτόμενα, τα αλιεύματα της παράνομης (*Illegal*) και της ερασιτεχνικής αλιείας, τα οποία αναφέρεται και ως μη καταγεγραμμένα αλιεύματα (*Unreported*). Αν και μέχρι πρόσφατα οι επιπτώσεις της ερασιτεχνικής αλιείας στα αποθέματα θεωρούνταν αμελητέες, εντούτοις, σύγχρονες έρευνες (Lloret & Font 2013) έχουν δείξει ότι το αποτύπωμά της ενδεχόμενα να είναι πολύ πιο σημαντικό, κυρίως όσον αφορά στη στόχευση και αλίευση ειδών ψαριών που ανήκουν στα ανώτερα τροφικά επίπεδα που είναι και τα πλέον ευάλωτα από την άποψη της ανανέωσης των αποθεμάτων τους (Granek et al. 2008). Στο πλαίσιο αυτό, επίσης, προκύπτει και το θέμα του ανταγωνισμού ανάμεσα στην ερασιτεχνική και τη μικρή παράκτια επαγγελματική αλιεία, σε θέματα διαχείρισης χώρου, αποθέματος και πώλησης ψαριών, παρόλο που το τελευταίο απαγορεύεται με νόμο για τους ερασιτέχνες αλιείς, αλλά

αποτελεί παράγοντα που υποβαθμίζει την αγοραστική αξία των αλιευμάτων της μικρής παράκτιας αλιείας (Gionos et al., 2018).

Έχοντας ως βάση την αλιευτική νομοθεσία, στην Ελλάδα η ερασιτεχνική αλιεία ασκείται είτε στη θάλασσα με σκάφος ή από την ακτή με καλάμι. Στην πρώτη περίπτωση απαιτείται η κατοχή άδειας ερασιτεχνικής αλιείας και άδειας σκάφους-αλιείας, ενώ στη δεύτερη περίπτωση δεν απαιτείται η κατοχή καμιά άδειας. Επίσημα, δεν γίνεται καταγραφή της αλιευτικής παραγωγής και της έντασης της ερασιτεχνικής αλιείας από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία (ΕΛΣΤΑΤ), η οποία είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση της αλιευτικής παραγωγής των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών (Moutopoulos et al., 2015). Για το λόγο αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως βασική στρατηγική τη δημιουργία ενός κοινοτικού συστήματος καταγραφής δεδομένων αλιευτικής παραγωγής και προσπάθειας με σκοπό τη συστηματική καταγραφή της μη καταγεγραμμένης και μη ελεγχόμενης αλιείας (Ευρωπαϊκός Κανονισμός αρ. 1005/2008/29-9-2008). Στο πλαίσιο αυτό, την τελευταία διετία, η ερασιτεχνική αλιεία με σκάφος καταγράφεται από το Εθνικό Πρόγραμμα Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων. Παρόλα αυτά, το κενό στην ολοκληρωμένη παρακολούθηση της αλιευτικής δραστηριότητας παραμένει, καθώς δεν υπάρχουν στοιχεία για την ερασιτεχνική αλιεία από την ακτή, η οποία σε ορισμένες περιπτώσεις και εποχές είναι σημαντική, ιδιαίτερα σε υψηλά τουριστικές χώρες, όπως η Ελλάδα (Moutopoulos et al., 2013). Η δυσκολία εκτίμησης πηγάζει από το γεγονός ότι η παραγωγή της χρησιμοποιείται για προσωπική κατανάλωση (Προεδρικό Διάταγμα 373/85, ΦΕΚ 131Α') και, συνεπώς, δεν απαιτείται η καταγραφή της σε επίσημα έγγραφα.

1.3. Σκοπός της εργασίας

Στην παρούσα εργασία γίνεται εκτίμηση της παραγωγής και της έντασης της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή στην περιοχή της Ζακύνθου και ειδικότερα η περιγραφή των

επιχειρησιακών και κοινωνικο-οικονομικών χαρακτηριστικών της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή μέσα από τη διενέργεια ατομικών συνεντεύξεων. Η παρούσα έρευνα αποτελεί τη συνέχεια σε μια προσπάθεια εκτίμησης της παραγωγής της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας (Παγασητικός κόλπος, κόλπος της Καβάλας, Πατραϊκός κόλπος, Νότιος Ευβοϊκός κόλπος, Νότιο Αιγαίο και Κρήτη), με απώτερο στόχο την καταγραφή της παραπάνω δραστηριότητας σε ένα μεγάλο τμήμα της ακτογραμμής των ελληνικών θαλασσών.

---

2. ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ

2.1. Διενέργεια των συνεντεύξεων

Ο σχεδιασμός του ερωτηματολογίου της παρούσας έρευνας έγινε στη βάση της συλλογής τεχνικών στοιχείων που αφορούσαν: (α) στην τυπολογία της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή στην ευρύτερη περιοχή, (β) στην αποτύπωση των απόψεων των ερασιτεχνών αλιέων σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση της αλιείας και των διαφόρων προβλημάτων κατά την άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας, (γ) στις τάσεις που οι ερασιτέχνες αλιείς παρατηρούν και (δ) στις απόψεις τους για προτάσεις και μέτρα βελτίωσης της αλιείας.

Στο σχεδιασμό του ερωτηματολογίου δυο σημεία θεωρήθηκαν ως σημαντικά. Το πρώτο αφορά στη συμβατότητά του με ερωτηματολόγια από προηγούμενες μελέτες που έχουν διεξαχθεί στην Ανατολική Μεσόγειο και συγκεκριμένα στην Ελλάδα (Ανώνυμος 2003 και Ανώνυμος 2008α,β). Το δεύτερο σημείο αφορά στην τοποθέτηση των απόψεων των αλιέων σε σχέση με διάφορα διαχειριστικά μέτρα και προτεινόμενες προσεγγίσεις. Σε κάθε περίπτωση η διατήρηση

μιας ενιαίας συνοχής ανάμεσα σε προγενέστερες και μελλοντικές έρευνες επί των θεμάτων που άπτονται την παράκτια αλιεία, επιτρέπουν τη σύγκριση και τον αμοιβαίο εμπλουτισμό με νέα δεδομένα.

2.2. Διενέργεια των συνεντεύξεων

Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή της Ζακύνθου κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2019. Τα άτομα που μετείχαν στην έρευνα ήταν ερασιτέχνες αλιείς που δραστηριοποιούνται από την ακτή και επιλέχθηκαν τυχαία από διάφορες ηλικιακές ομάδες. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ήταν ατομική με τον κάθε ερωτώμενο να απαντάει μεμονωμένα από τους υπόλοιπους αλιείς, προκειμένου να διασφαλιστεί η απουσία επιρροής των αλιέων μεταξύ τους κατά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Επίσης, πριν τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου δηλώνονταν στους αλιείς ότι η συμμετοχή στην έρευνα δεν ήταν υποχρεωτική και ότι η έρευνα ήταν απρόσωπη.

Τα ερωτηματολόγια περιλάμβαναν ερωτήματα που αφορούσαν: (α) στην ενασχόληση με την ερασιτεχνική αλιεία, (β) στις τάσεις και τα πρότυπα της αλιείας, (γ) στην τυπολογία των ειδών-στόχων ανά περίοδο και (δ) στα δημογραφικά χαρακτηριστικά των ερασιτεχνών αλιέων από την ακτή.

Ειδικότερα, για το (α) οι ερασιτέχνες αλιείς κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήματα που αφορούσαν στο χρονικό διάστημα κατά το οποίο απασχολούνται με την ερασιτεχνική αλιεία από την ακτή, την περιοδικότητα, σε εποχική και ημερήσια βάση, που ασκούν αυτήν τη δραστηριότητα, τους τύπους των δολωμάτων που χρησιμοποιούν, τα συνολικά κιλά που αλιεύουν και το ποσοστό της προσωπικής κατανάλωσης αυτών των αλιευμάτων. Στο (β) οι ερασιτέχνες αλιείς κλήθηκαν να απαντήσουν σε ειδικά θέματα αλιείας, όπως είναι η κατοχή άδειας ερασιτεχνικής αλιείας με σκάφος, η εκτίμηση του ποσοστού των κατοίκων που

απασχολούνται με την ερασιτεχνική αλιεία στην περιοχή έρευνας, ο σχολιασμός της υπάρχουσας νομοθεσίας, βελτιώσεις των νόμων, η ύπαρξη ή μη υπεραλίευσης των αποθεμάτων και οι σημαντικότεροι παράγοντες που ευθύνονται για την τρέχουσα κατάσταση των αποθεμάτων. Στο (γ) οι αλιείς κλήθηκαν να ποσοτικοποιήσουν τις παραγωγές για κάθε εποχή του έτους. Στο (δ) οι αλιείς κλήθηκαν να απαντήσουν σε γενικές ερωτήσεις που αφορούσαν δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά τους, όπως ήταν το φύλο, η ηλικιακή κλάση, το επίπεδο μόρφωσης, η οικογενειακή κατάσταση και το επάγγελμα. Για την επιλογή των επιπέδων των ερωτημάτων αυτής της κατηγορίας ακολουθήθηκε η κατηγοριοποίηση που εφαρμόστηκε σε παρόμοιες έρευνες σύμφωνα με τους Batzios et al. (2004).

Στην ανάλυση των ερωτημάτων παρουσιάζονται αρχικά τα δημογραφικά στοιχεία των ερωτηθέντων και μετά ακολουθεί η ανάλυση των ερωτημάτων των κατηγοριών (α) έως (γ), προκειμένου να αποτυπωθούν από την αρχή τα κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων και να οριοθετηθεί το πλαίσιο στο οποίο θα συζητηθούν οι απαντήσεις των αλιέων. Η εκτίμηση της παραγωγής της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή σε κάθε περιοχή έγινε από: (α) τη μέση τιμή της ημερήσιας και της ετήσιας παραγωγής ανά αλιέα και (β) τη συχνότητα αλιείας υπολογισμένη σε ημέρες αλιείας ανά έτος.

2.3. Ανάλυση των δεδομένων

Μετά από τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, τα δεδομένα ψηφιοποιήθηκαν σε βάση δεδομένων του προγράμματος Excel, η οποία περιελάμβανε σε ξεχωριστές στήλες τα παρακάτω στοιχεία: (α) τον αύξοντα αριθμό του ερωτηματολογίου, (β) τα ερωτήματα της έρευνας (κωδικοποιημένα με αριθμούς) και (γ) τα δημογραφικά στοιχεία (κωδικοποιημένα με γράμματα). Επίσης διαχωρίστηκαν ανά εποχή τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται, το κύριο είδος-στόχος και οι ποσότητες που αλιεύθηκαν ανά τύπο αλιευτικού εργαλείου.

Η ανάλυση των δεδομένων της ποσοτικής έρευνας περιλάμβανε την εκτίμηση των συχνοτήτων (%) για κάθε απάντηση των ερωτημάτων των παραπάνω κατηγοριών. Επίσης, η σύγκριση των δεδομένων των απαντήσεων ανάμεσα σε διαφορετικά ερωτήματα έγινε με την ανάλυση διασποράς ως προς ένα παράγοντα (One-way ANOVA) (Zar, 1999).

---

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

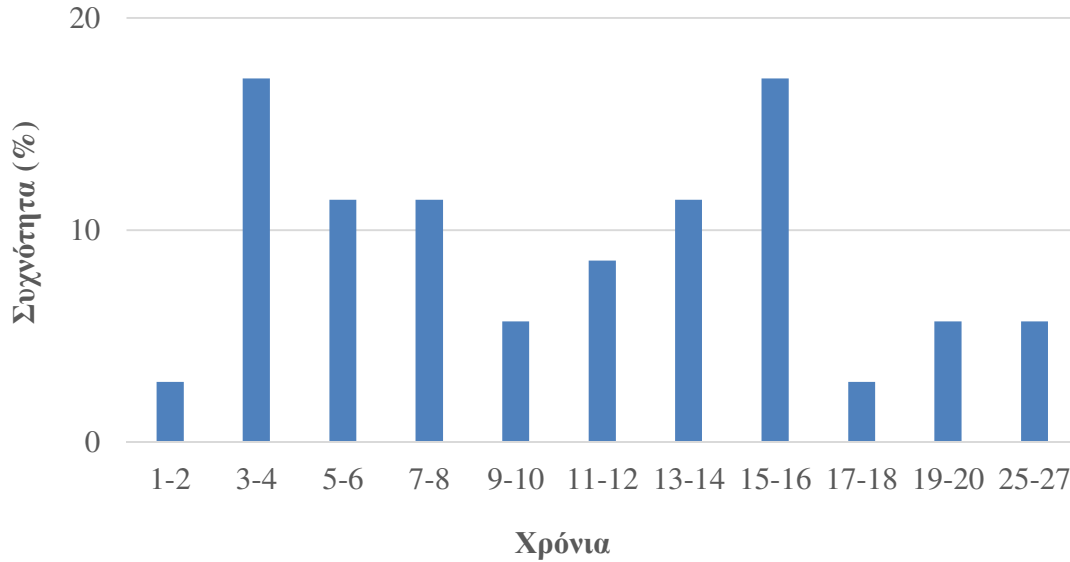
3.1. Δημογραφικά στοιχεία

Συνολικά ερωτήθηκαν 40 ερασιτέχνες αλιείς, από τους οποίους 38 ήταν άνδρες. Η ηλικιακή κλάση με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στο δείγμα των ερωτώμενων ήταν από 26 έως 45 έτη (54,3%). Το μορφωτικό επίπεδο των ανδρών σε ποσοστό 34,3% αφορούσε μόρφωση ανώτατης εκπαίδευσης (ΑΕΙ) ή απολυτήριο λυκείου. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων ήταν έγγαμοι (54,3%), το 42,9% ήταν ιδιωτικοί υπάλληλοι και σε πολύ μικρότερο ποσοστό (11,4%) ήταν είτε άνεργοι ή φοιτητές.

3.2. Ενασχολήσεις της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (40,0%) ασχολούνται ερασιτεχνικά με την αλιεία από τρία έως 8 χρόνια (Εικόνα 1), ενώ ένα σημαντικό ποσοστό των ερασιτεχνών αλιέων (37,1%) ασχολούνται από 11 έως 16 χρόνια (Εικόνα 1), κυρίως μετά τη δεκαετία του 2000. Η μεγαλύτερη ένταση αλιείας, σύμφωνα με τις δηλώσεις, εκτιμήθηκε σημαντική την περίοδο του καλοκαιριού (Tukey post-hoc test: $P < 0,05$) και σε μικρότερο βαθμό την άνοιξη και το φθινόπωρο (Tukey post-hoc test: $P > 0,05$) (Πίνακας 1). Ο μέσος αριθμός ημερών αλιείας ανά ερασιτέχνη αλιεία για όλες τις εποχές ήταν 6 ημέρες ανά μήνα, ενώ ο αριθμός των ημερών

αλιείας ανά άτομο σε ετήσια βάση ανέρχονταν περίπου στις 26 ημέρες, με σημαντική διασπορά ανάμεσα στους ερασιτέχνες αλιείς που ερωτήθηκαν (τυπική απόκλιση: 16,8 ημέρες) (Πίνακας 1).

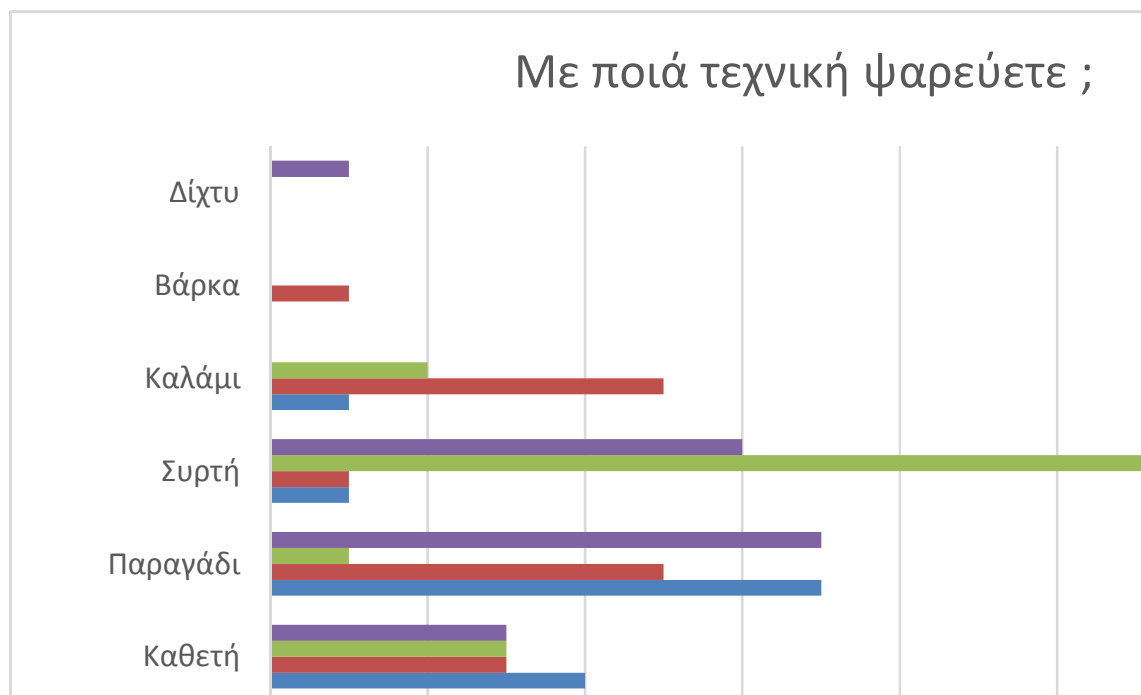
Εικόνα 1. Κατανομή (%) των ετών απασχόλησης με την ερασιτεχνική αλιεία από την ακτή στην περιοχή της Ζακύνθου.

Πίνακας 1. Μέσος αριθμός ημερών αλιείας ανά εποχή και αλιέα, τυπική απόκλιση και μέγιστες τιμές της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή στην περιοχή της Ζακύνθου.

Ημέρες αλιείας ανά εποχή και αλιέα	Μέσος	Τυπ. Απ.	Μέγ.	Ελάχ.
Καλοκαίρι	17	19	30	9
Φθινόπωρο	5	6	30	0
Χειμώνας	1	5	10	0
Άνοιξη	3	3	8	0
Ημέρες αλιείας ανά έτος και αλιέα	26	16	66	0

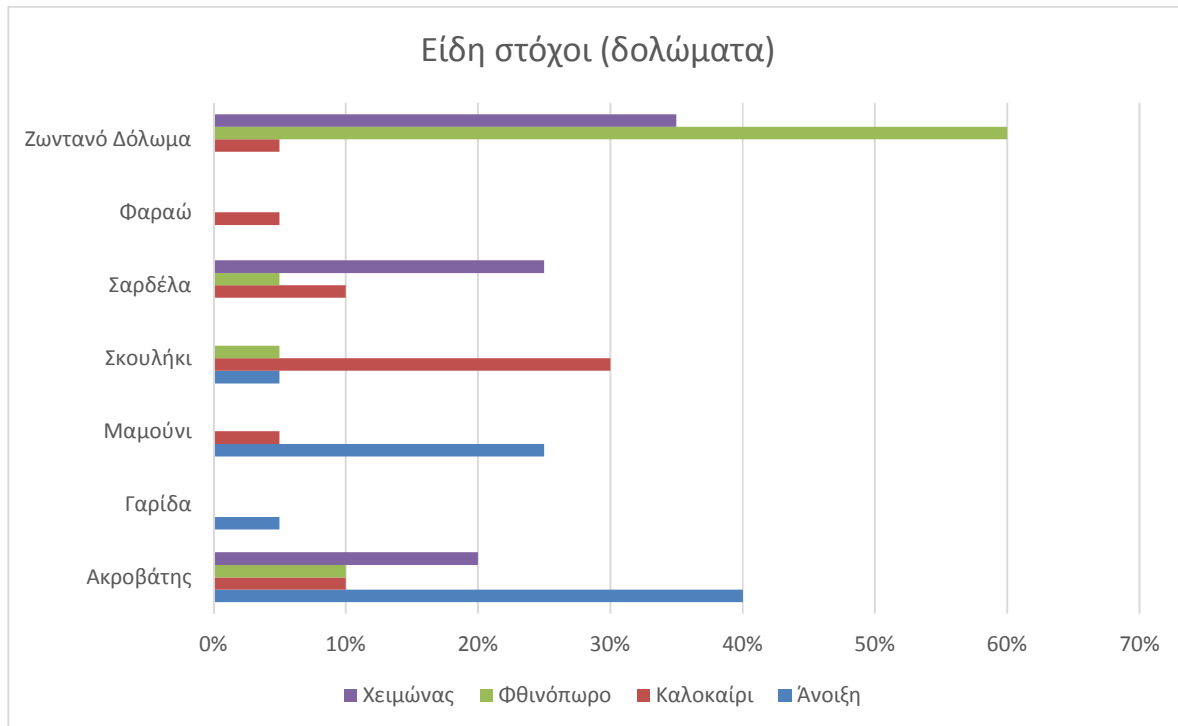
Κατά μέσο όρο οι ερασιτέχνες αλιείς απασχολούνται 5 ώρες ημερησίως με το 60% εξ' αυτών να δαπανούν από 4 έως 6 ώρες ημερησίως, ανεξάρτητα από την εποχή. Οι ώρες απασχόλησης διέφεραν σημαντικά (One-way ANOVA: $P < 0,05$) με την εποχή, με το χειμώνα να παρατηρούνται οι λιγότερες ώρες απασχόλησης (κατά μέσο όρο 4,5 ώρες ανά αλιέα), ενώ τις υπόλοιπες εποχές οι ώρες απασχόλησης αυξάνονταν σε περισσότερες από 5,3 ώρες ανά αλιέα. Σχεδόν τα 2/3 των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι η ώρα της ημέρας κατά την οποία, κυρίως,

αλιεύουν ήταν το βράδυ (53%) και σε μικρότερο ποσοστό το πρωί (15%). Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων δήλωσε ότι η κύρια αλιευτική τεχνική που κυρίως χρησιμοποιούσαν ήταν η συρτή (40%), το παραγάδι (35%) και η καθετή (15%) (Εικόνα 2).

Εικόνα 2. Ποσοστό (%) συμμετοχής τύπων τεχνικών αλιείας στην ερασιτεχνική αλιεία από την ακτή στην περιοχή της Ζακύνθου.

Τα κυριότερα δολώματα που χρησιμοποιούνται σε μεγαλύτερο ποσοστό και τις τέσσερις εποχές ήταν ο ακροβάτης και σε μικρότερο βαθμό το ζωντανό δόλωμα και η σαρδέλα. Επίσης, χρησιμοποιούνταν γαρίδα μόνο την Άνοιξη και σκουλήκι τύπου Φαραώ το καλοκαίρι (Εικόνα 3).

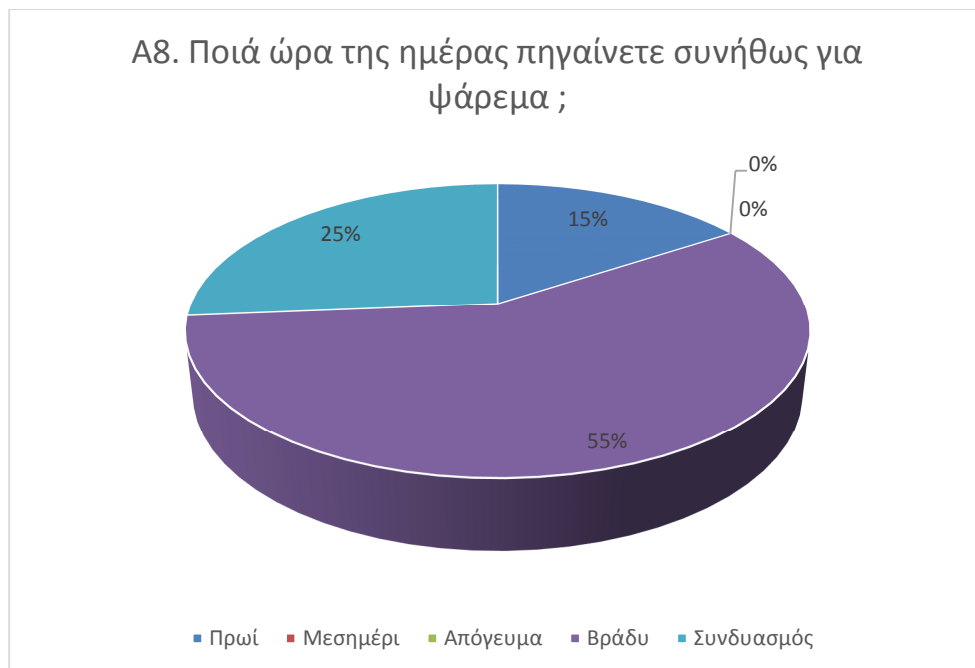
Εικόνα 3. Ποσοστιαία (%) σύνθεση των ειδών-στόχων που αλιεύονται από ερασιτέχνες αλιείς από την ακτή ανά εποχή.

Η παραγωγή ανά αλιέα ήταν σημαντικά (One-way ANOVA: $P < 0.05$) μεγαλύτερη το καλοκαίρι και την άνοιξη (Πίνακας 2) από ότι το φθινόπωρο και το χειμώνα. Η μέση εποχική παραγωγή ήταν 25 Kg ανά αλιέα και η μέση ετήσια παραγωγή ανά αλιέα ήταν 150 kg, αλλά με μεγάλο ποσό διακύμανσης ανάμεσα στους αλιείς που μετείχαν στην έρευνα (τυπική απόκλιση 163 kg). Τα κύρια είδη που αλιεύονται από τους ερασιτέχνες στην περιοχή είναι τα μελανούρια (*Oblada melanura*), οι σαργοί (*Diplodus sargus*), οι τσιπούρες (*Saprus aurata*), οι σκάροι (*Sparisoma cretense*), τα διάφορα είδη των σκορπίνων (*Scopraena* spp.) και τα διάφορα είδη των ροφών (*Epinephellus* spp.). Η παραπάνω ποσότητα κατευθύνεται από 25 έως 50% για προσωπική κατανάλωση σύμφωνα με τις δηλώσεις του 65% των ερωτηθέντων, ενώ το υπόλοιπο 25% δήλωσε ότι η προσωπική κατανάλωση κυμάνθηκε σε μεγαλύτερο ποσοστό (50-75%).

Πίνακας 2. Μέση αλιευτική παραγωγή (kg) ανά αλιέα, ανά εποχή και συνολικά στο έτος, τυπική απόκλιση, ελάχιστες και μέγιστες τιμές της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή.

Εποχές	Μέσο	Τυπ. απόκλ.	Ελάχιστο	Μέγιστο
Καλοκαίρι	31	22	5	88
Φθινόπωρο	26	22	2	100
Χειμώνας	12	9	0	50
Άνοιξη	30	23	3	100
Μέση εποχική	25	21	0	100
Μέση ετήσια	150	163	15	858

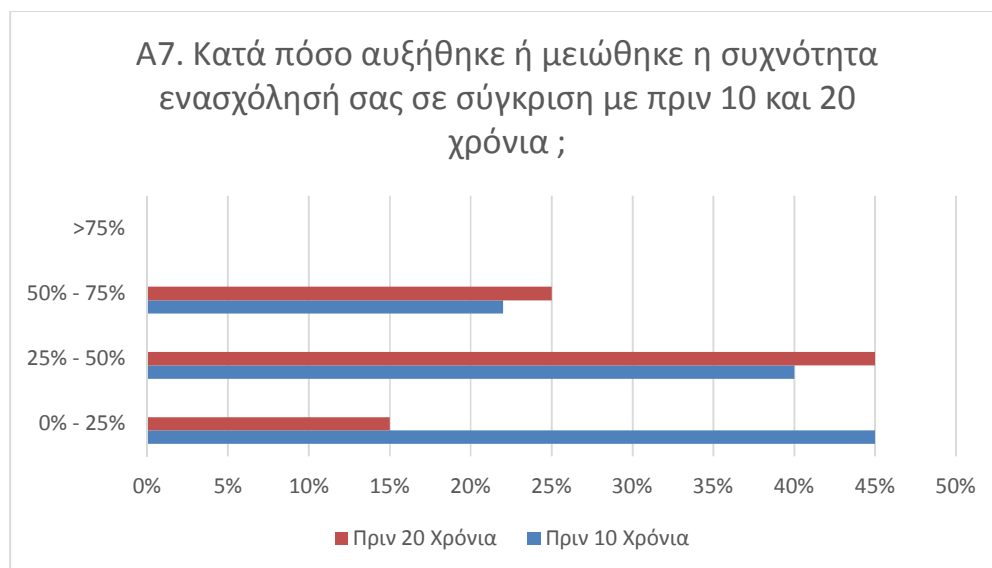
Περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (Εικόνα 4) προτιμούν το βράδυ για την ενασχόληση τους, ενώ μικρό είναι το ποσοστό εκείνων που ασχολούνται το πρωί (15%), ενώ ¼ των αλιέων δεν έχουν κάποια συγκεκριμένη ώρα αλιείας είτε πρωί είτε βράδυ. Το μεσημέρι και το απόγευμα δεν προτιμώνται στις προτιμήσεις του κοινού σε καμία εποχή.

Εικόνα 4. Ώρα αλιείας κατά τη διάρκεια του 24ώρου της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή στην περιοχή της Ζακύνθου.

3.3. Τάσεις και πρότυπα της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή

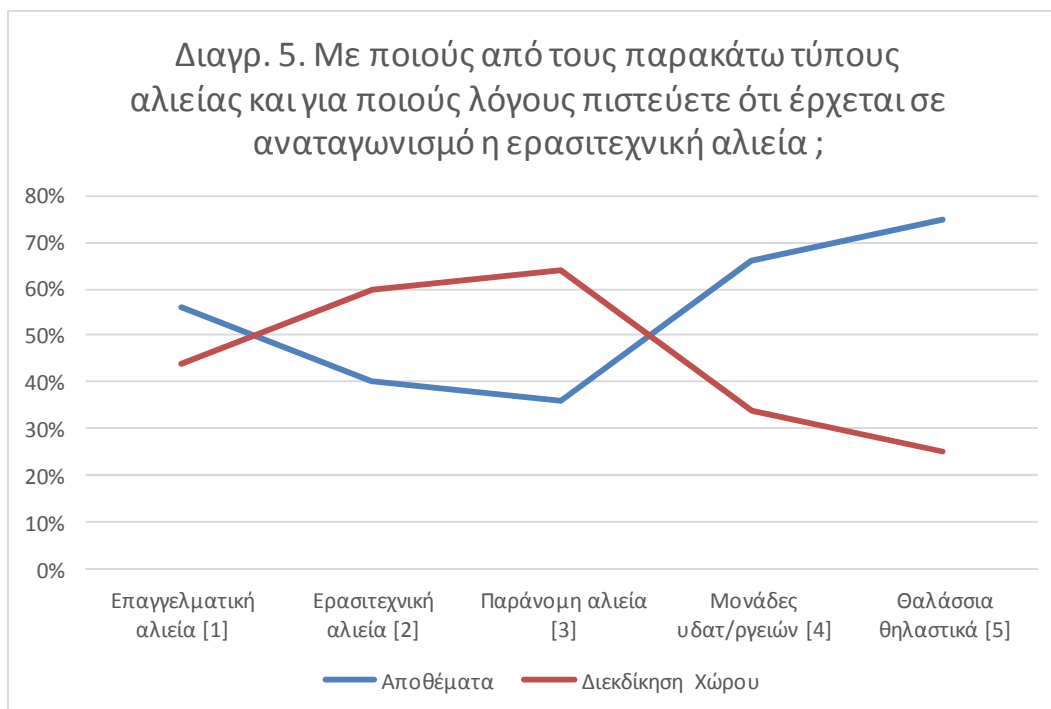
Λιγότερο από το μισό, σχεδόν, των ερωτηθέντων (45%) δήλωσε ότι ένα ποσοστό έως 25% των κατοίκων ασχολείται με την ερασιτεχνική αλιεία περισσότερο από ότι με 10 χρόνια πριν, ενώ παρόμοιο ποσοστό (45%) δήλωσε ότι ποσοστό 25 έως 50% των κατοίκων ασχολείται με την αλιεία περισσότερο από ότι τα τελευταία 20 χρόνια. Ωστόσο, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων δήλωσε ότι το ποσοστό των κατοίκων που ψάρευαν ερασιτεχνικά πριν 30 χρόνια και 50 χρόνια ήταν μικρότερο από ότι σήμερα κατά 45% και 35%, αντίστοιχα (Εικόνα 5).

Εικόνα 5. Ποσοστό του αριθμού των ερασιτεχνών αλιέων με καλάμι από την ακτή σύμφωνα με τις δηλώσεις των ερωτηθέντων για περιόδους πριν 30 και 50 έτη.

Τα 2/3 των ερωτηθέντων πιστεύουν ότι η υπάρχουσα νομοθεσία για την ερασιτεχνική αλιεία είναι σωστή (65%). Παράλληλα, οι ερωτηθέντες δήλωσαν ότι ποικίλλουν οι “ανταγωνιστές” της ερασιτεχνικής αλιείας τόσο όσον αφορά στα αποθέματα και τη διεκδίκηση χώρου (Εικόνα 6). Ειδικότερα, ο ανταγωνισμός λόγω διεκδίκησης χώρου αγγίζει το 60%, ενώ λόγω αποθεμάτων το 40%. Παρόμοια, η παράνομη αλιεία λόγω διεκδίκησης χώρου ήταν

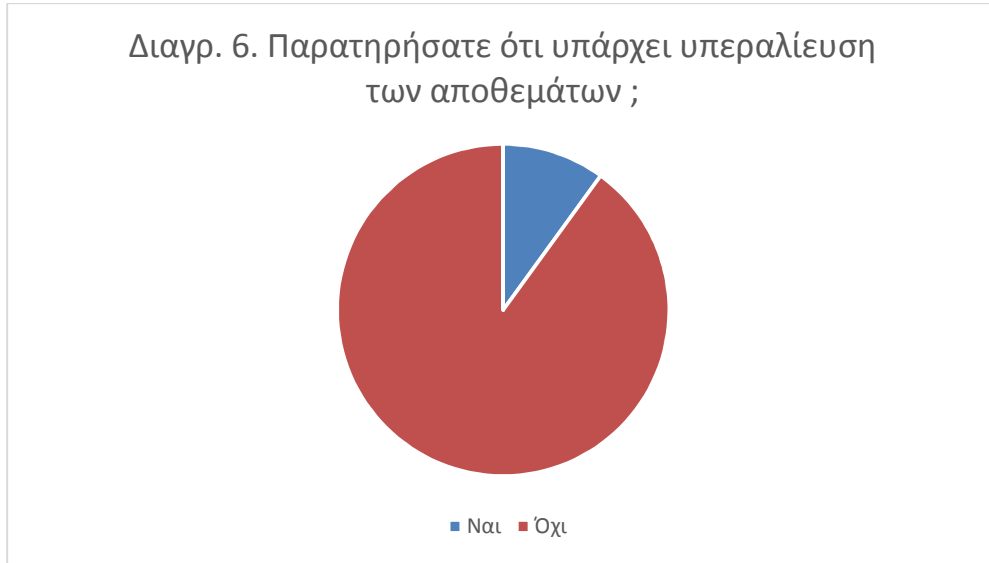
περισσότερο σημαντική στο 65% των ερωτηθέντων. Η ύπαρξη μονάδων υδατοκαλλιεργειών αποτελεί ανταγωνιστή για κοινά αποθέματα, όσον αφορά την υποβάθμιση του υδάτινου περιβάλλοντος (65%), ενώ μικρότερης σημασίας παράγοντας είναι η διεκδίκηση χώρου (35%). Επίσης, η παρουσία θαλάσσιων θηλαστικών φαίνεται να αποτελεί σημαντικό παράγοντα ανταγωνισμού κυρίως σε ότι αφορά τα αποθέματα (έως 75%) (Εικόνα 6)..

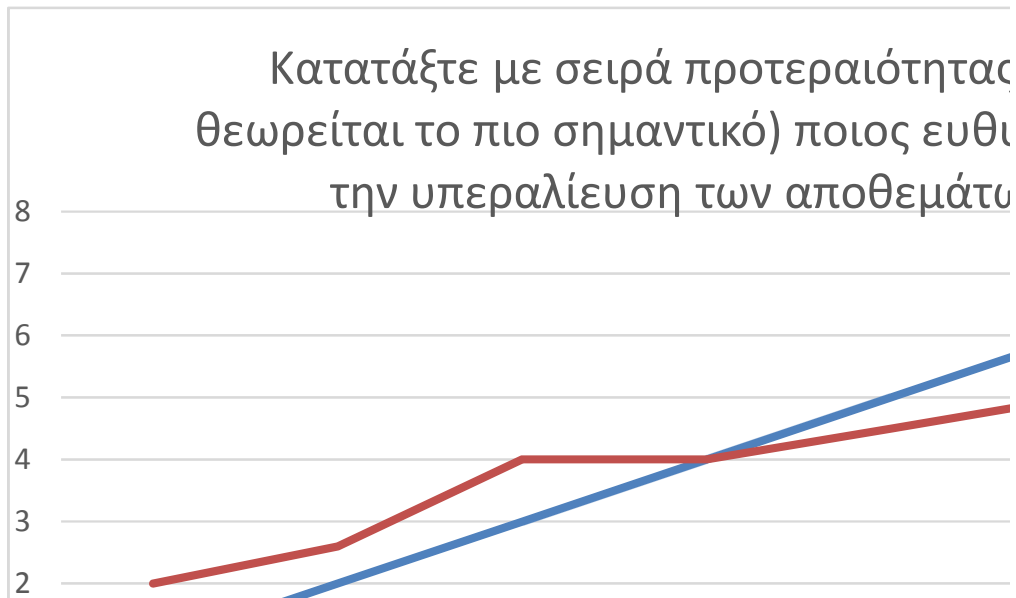
Εικόνα 6. Λόγοι ανταγωνιστικών σχέσεων της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή με τις υπόλοιπες κατηγορίες επαγγελματικής αλιείας στην περιοχή της Ζακύνθου.

Λόγω του ότι η υπεραλίευση των αποθεμάτων θεωρείται ένα από τα πιο σημαντικά θέματα της αλιευτικής έρευνας ένα συντριπτικό ποσοστό των ερωτηθέντων δήλωσε ότι (90%) υπάρχει υπεραλίευση των αποθεμάτων. (Εικόνα 7). Κατατάσσοντας με σειρά προτεραιότητας τους παράγοντες ευθύνης, η παράνομη αλιεία ήταν η πρώτη αιτία για την εμφάνιση φαινομένων υπεραλίευσης, ακολουθούμενη από την ελλιπή νομοθεσία και αστυνόμευση. Άλλοι, μικρότερης

σημασίας, παράγοντες θεωρούνται οι περιβαλλοντικοί (κλιματικές αλλαγές, ρύπανση υδάτων, οικιστική ανάπτυξη). Διακρίνεται πώς όσον αφορά στην υπεραλίευση των αποθεμάτων οι υπόλοιποι τύποι αλιείας (παράνομη, επαγγελματική) έρχονται σε ανταγωνισμό με την ερασιτεχνική. (Εικόνα 8).

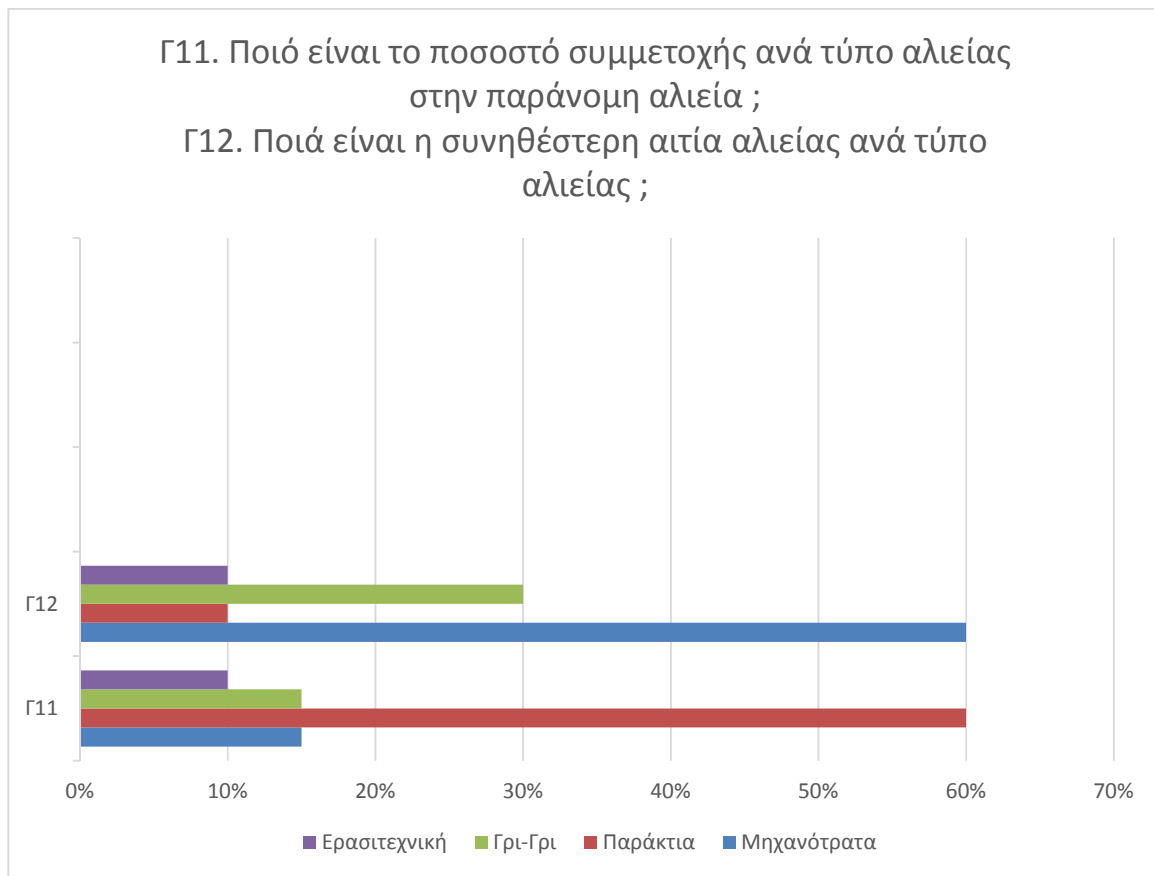
Εικόνα 7. Ποσοστιαία κατανομή της άποψης για υπεραλίευση των αποθεμάτων στην περιοχή της Ζακύνθου.

Εικόνα 8. Μέση σειρά σημαντικότητας (1 το πιο σημαντικό) των αιτιών που ευθύνονται για την υπεραλίευση.

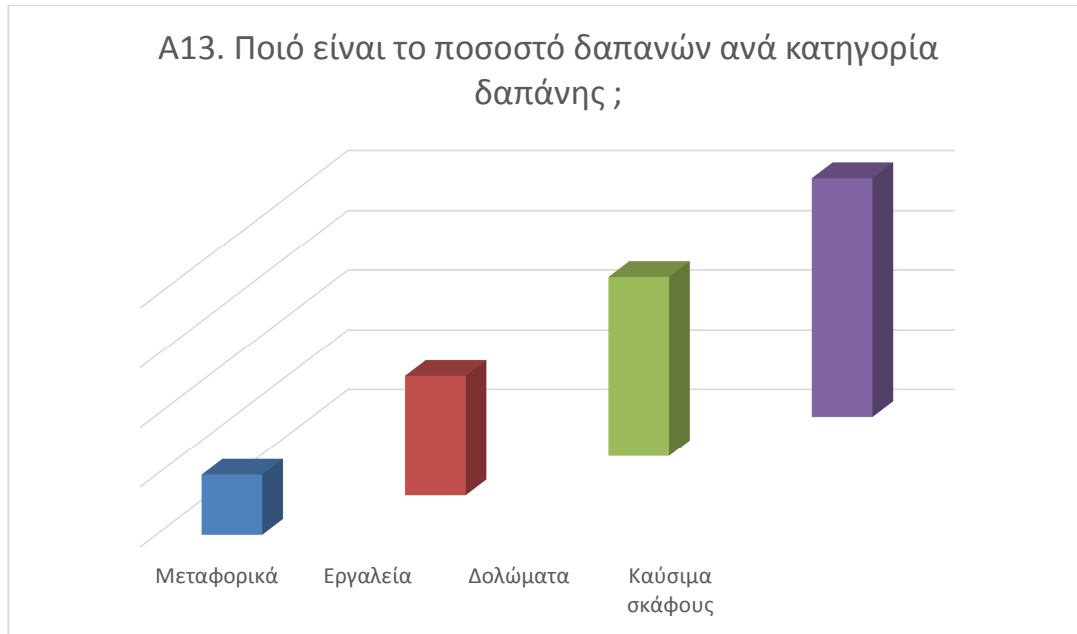
Αναφορικά με το τύπο αλιείας που θεωρούν ως τον πιο υπεύθυνο για παράνομη αλιεία, το 60% υπέδειξαν την παράκτια αλιεία (Εικόνα 9), ενώ σε μικρά ποσοστά βρίσκονται τα γρι-γρι και τη μηχανότρατα. Ως αφορά τη συνηθέστερη αιτία παράνομης αλιείας διακρίνεται η μηχανότρατα (60%), ενώ ακολουθεί το γρι – Γρι και σε μικρά ποσοστά η ερασιτεχνική και η παράκτια αλιεία.

Εικόνα 9. Ποσοστό συμμετοχής τύπων αλιείας στην παράνομη αλιεία και συνηθέστερο παράνομο αλιευτικό εργαλείο.

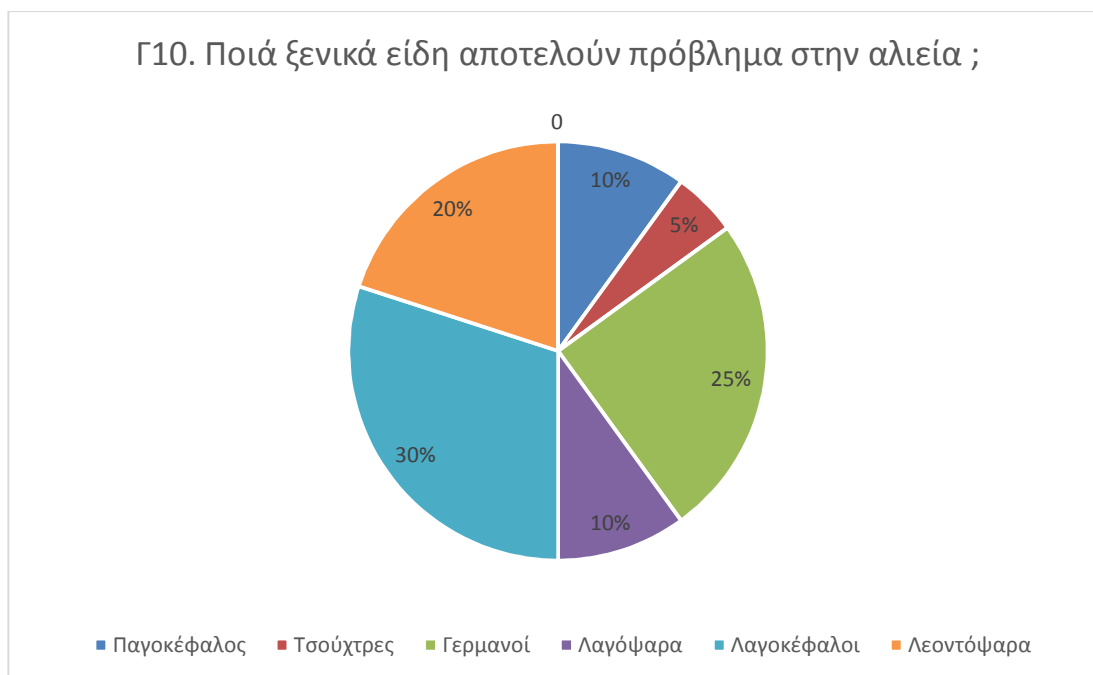
Ο κυριότερος τύπος εξόδων για την άσκηση της ερασιτεχνικής αλιείας ήταν το κόστος των μεταφορικών (Εικόνα 10) που καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος των εξόδων, ενώ ακολουθούσαν το κόστος των αλιευτικών εργαλείων και των δολωμάτων, με το κόστος των καυσίμων να

αποτελεί τη μικρότερη οικονομική δαπάνη (Εικόνα 10). Όλοι οι ερωτηθέντες απάντησαν ότι αυξήθηκε το κόστος άσκησης της ερασιτεχνικής αλιείας τα τελευταία χρόνια, ενώ ένα συντριπτικό ποσοστό του 80% απάντησε πως το ποσοστό αύξησης κυμάνθηκε έως και 50%.

Εικόνα 10. Ποσοστό δαπανών για την άσκηση της ερασιτεχνικής αλιείας στη Ζάκυνθο.

Η ύπαρξη ξενικών ειδών φαίνεται να μην επηρεάζει τους ερασιτέχνες αλιείς της Ζακύνθου καθώς ένα ποσοστό 70% εξ' αυτών δηλώσαν ότι δεν υπάρχει πρόβλημα. Αναφορικά με τα ξενικά είδη που θεωρούν ότι ενδεχόμενα να τους δημιουργούν πρόβλημα κατά την άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας, οι αλιείς δήλωσαν σε μεγάλο ποσοστό τους λαγοκέφαλους (Εικόνα 11), ενώ ακολουθούσαν οι γερμανοί και τα λεοντόψαρα και σε μικρά ποσοστά τις τσούχτρες και ο λαγοκέφαλος (*Lagocephalus sceleratus*).

Εικόνα 11. Ξενικά είδη που αποτελούν πρόβλημα για την άσκηση της ερασιτεχνικής αλιείας στη Ζάκυνθο.

4. ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Στην παρούσα εργασία έγινε μια πρώτη προσέγγιση της διερεύνησης των επιχειρησιακών χαρακτηριστικών και της έντασης της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή στην περιοχή της Ζακύνθου, καθώς και των απόψεων των ερασιτεχνών αλιέων σε ζητήματα που άπτονται της αλιείας (ερασιτεχνικής και επαγγελματικής). Τα αποτελέσματα της έρευνας αποτελούν μια προσπάθεια ποσοτικοποίησης της αλιευτικής παραγωγής που δεν καταγράφεται από τους επίσημους φορείς συλλογής αλιευτικών δεδομένων και η ακρίβεια στην εκτίμηση αυτού του τμήματος της παραγωγής είναι ιδιαίτερης σημασίας για τη διαχείριση των αποθεμάτων (Lloret &

Font 2013). Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας θα συμβάλλουν στη βελτίωση της αξιοπιστίας της καταγραφής της αλιευτικής παραγωγής από τις ελληνικές θάλασσες, με σκοπό την ενσωμάτωση των στοιχείων στην παγκόσμια βάση αλιευτικών δεδομένων (για τις ελληνικές θάλασσες: Moutopoulos et al. 2015 και παγκόσμια: Zeller et al. 2016).

Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας έδειξαν ότι ο μέσος ετήσιος αριθμός ημερών αλιείας ανά αλιέα ήταν 26 ημέρες, τιμή μικρότερη τόσο όσον αφορά παρόμοια δραστηριότητα σε άλλες περιοχές της Ελλάδας (Παγασητικός: 191 ημέρες, Πατραϊκός: 193 ημέρες, κόλπος Καβάλας: 180 ημέρες, Moutopoulos et al. 2013, Νότιος Ευβοϊκός: 48 ημέρες, Χανιά: 45 ημέρες και Αστυπάλαια: 137 ημέρες) (Γκίκα, 2015, Συγγελάκης 2016, Καλογιάνοβ, 2016, αντίστοιχα), αλλά και σε σύγκριση με τη συχνότητα που εκτιμήθηκε σε άλλες μεσογειακές ακτές (75,5 ημέρες στον κόλπο του Μαρμαρά: Ünal et al. 2010 και 67 ημέρες στη νήσο Μαγιόρκα: Morales-Nin et al. 2005). Η μέση ετήσια παραγωγή ανά ερασιτέχνη αλιέα στη Ζάκυνθο εκτιμήθηκε ίση με 150 kg/αλιέα*έτος, τιμή που βρίσκεται ανάμεσα στις εκτιμήσεις που έγιναν στις τρεις παραπάνω περιοχές της Ελλάδας (154, 166 και 128 kg/αλιέα*έτος, για τους κόλπους Παγασητικό, Πατραϊκό και Καβάλας: Moutopoulos et al. 2013). Έχοντας υπόψη ότι ο αριθμός των ημερών αλιείας στην περιοχή μελέτης ήταν από τους μικρότερους σε σύγκριση με άλλες περιοχές, το γεγονός πως η παραγωγή προσεγγίζει τις άλλες περιοχές υποδεικνύει μια στοχευμένη και παραγωγική αλιευτική δραστηριότητα, ιδιαίτερα κατά την καλοκαιρινή περίοδο.

Η ανάλυση των ατομικών συνεντεύξεων των επαγγελματιών αλιέων έδειξε επίσης, ότι η απασχόληση των ερασιτεχνών αλιέων εμφάνισε εποχικότητα με εντατικοποίηση της δραστηριότητας το καλοκαίρι και σε μικρότερο βαθμό την άνοιξη. Το πρότυπο αυτό οφείλεται σε έναν ή σε συνδυασμό παραγόντων όπως οι ευνοϊκές συνθήκες αλιείας και οι έντονες οριζόντιες μετακινήσεις των ψαριών λόγω αναπαραγωγής (Tsikliras et al. 2010). Η εικόνα αυτή

είναι συμβατή με την αντίστοιχη για το σύνολο των Ελλήνων επαγγελματιών παράκτιων αλιέων (Tzanatos et al. 2005).

Η σύνθεση των κύριων ειδών του αλιεύματος, μελανούρια (*Oblada melanura*), σαργούς σαργοί (*Diplodus sargus*), οι τσιπούρες (*Saprus aurata*), οι σκάροι (*Sparisoma cretense*), τα διάφορα είδη των σκορπίνων (*Scopraena* spp.) και τα διάφορα είδη των ροφών (*Epinephellus* spp.), ήταν παρόμοια με αυτή που παρατηρείται για την ερασιτεχνική αλιεία από την ακτή και σε άλλες περιοχές της Μεσογείου (περίπου 25% στον κόλπο του Μαρμαρά: Ünal et al. 2010, περισσότερο από το 50% στη Νότια Πορτογαλία: Veiga et al. 2011).

Αναφορικά με τη διερεύνηση των απόψεων των ερασιτεχνών αλιέων το γεγονός ότι το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι ερασιτέχνες αλιείς ήταν η ελλιπής νομοθεσία και συγκεκριμένα η αλιεία με μη επιτρεπόμενα μέσα, αναδεικνύουν το πρόβλημα της αναθεώρησης της αλιευτικής νομοθεσίας με την ταυτόχρονη αναδιοργάνωση της εκτελεστικής λειτουργίας των φορέων που εμπλέκονται στην εφαρμογή της νομοθεσίας (Moutopoulos et al. 2016). Οι απόψεις αυτές βρίσκονται σε συμφωνία με τα αποτελέσματα της ανάλυσης των καταγεγραμμένων παραβάσεων στις ελληνικές θάλασσες (Moutopoulos et al., 2016) και αναδεικνύουν την αναγκαιότητα της αναθεώρησης της νομοθεσίας και για την ερασιτεχνική αλιεία, η οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη διαφορετικότητα των οικοσυστημάτων και το βαθμό της ανθρωπογενούς παρέμβασης σε αυτά. Η έλλειψη αστυνόμευσης ενισχύει τις διενέξεις και τα προβλήματα που δημιουργούνται με τους παράκτιους επαγγελματίες αλιείς (Gonzalvo et al. 2015).

Σημαντικό εύρημα της παρούσας μελέτης, επίσης, αποτελεί το γεγονός της αύξησης της δραστηριότητας της ερασιτεχνικής αλιείας κατά την τελευταία 15ετία, στοιχείο που ενδεχόμενα να απαιτεί περισσότερη μελέτη, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της διατήρησης της αειφορίας των αποθεμάτων σε συνδυασμό και με την οικονομική κρίση. Αναφορικά με την οικονομική διάσταση της ερασιτεχνικής αλιείας, η αύξηση του κόστους άσκησης της αλιείας από την ακτή

τα τελευταία χρόνια, ίσως να αποτελέσει έναν ανασταλτικό παράγοντα για τους ερασιτέχνες. Στο πλαίσιο αυτό, η ανάδειξη του κόστους των μεταφορικών ως το μεγαλύτερο σε σύγκριση με το κόστος των αλιευτικών εργαλείων και των δολωμάτων, αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την περιοχή της μελέτης.

Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας πρέπει να ερμηνευτούν λαμβάνοντας υπόψη και τους περιορισμούς της, καθώς τα αποτελέσματα δεν μπορούν να θεωρηθούν γενικεύσιμα σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια. Για το λόγο αυτό η ενσωμάτωση μεγαλύτερου δείγματος από περισσότερες παράκτιες (και νησιωτικές) περιοχές της Ελλάδας θα βελτιώσει την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων και την εκτίμηση της «πραγματικής» παραγωγής της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή. Παράλληλα, θα μπορούσαν να ενσωματωθούν και άλλες μεταβλητές που δεν συμπεριλήφθηκαν στο ερωτηματολόγιο που θα μπορούσαν να βελτιώσουν σημαντικά την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων της παρούσας έρευνας.

Καταληκτικά, στην παρούσα εργασία έγινε μια πρώτη προσέγγιση της διερεύνησης των επιχειρησιακών χαρακτηριστικών των ερασιτεχνών αλιέων από την ακτή στην περιοχή της Ζακύνθου και των απόψεων των ερασιτεχνών αλιέων για την κατάσταση στην αλιεία. Η διερεύνηση του μηχανισμού με τον οποίο οι αλιείς επιλέγουν και εναλλάσσουν ενασχολήσεις μπορεί να διευκολύνει στο σχεδιασμό ενός δειγματοληπτικού πρωτοκόλλου, το οποίο να προσεγγίζει την πραγματική κατάσταση της ερασιτεχνικής αλιείας και να επιτρέψει την προσέγγιση της εκτίμησης της «πραγματικής» παραγωγής (Zeller et al. 2007).

5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ανώνυμος (2003) Ανάπτυξη τυπολογίας των Ελλήνων επαγγελματιών αλιέων μικρής παράκτιας αλιείας με βάση αλιευτικά, οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά. *Τελική Έκθεση, Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας, Αθήνα, 228σ.*

Ανώνυμος (2008α) Αλιευτική δραστηριότητα στον Αμβρακικό Κόλπο: Υφιστάμενη κατάσταση και προοπτικές. *Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2000-2006: Μέτρο 4.4-«Ενέργειες που τίθενται σε εφαρμογή από τους επαγγελματίες».*

Ανώνυμος (2008β) Αλιευτική δραστηριότητα στον Κορινθιακό και τον Πατραϊκό Κόλπο: Υφιστάμενη κατάσταση και προοπτικές. *Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2000-2006: Μέτρο 4.4-«Ενέργειες που τίθενται σε εφαρμογή από τους επαγγελματίες».*

Apostolidis C., Stergiou K.I. (2012) Fish ingredients in online recipes do not promote the sustainable use of vulnerable taxa. *Marine Ecology Progress Series, 465:299-304.*

Batzios Ch., Angelidis P., Papapanagiotou E.P., Moutopoulos D.K., Anastasiadou Ch., Chrisopolitou V. (2004) Greek Consumer's Image of the Cultured Mussel Market. *Aquaculture International, 12(3): 239-257.*

Γκίκα Μ. (2015) Διερεύνηση ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή στην περιοχή του Νότιου Ευβοϊκού. Πτυχιακή Διπλωματική Εργασία, ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Τεχνολόγων Αλιείας-Υδατοκαλλιεργειών, 27 σελ. και 4 σελ. Παράρτημα.

Giovas I. Keramidas I., Deidun A., Font T., Kleitou P., Lloret J., Matić-Skoko S., Said A., Tiralongo F., Moutopoulos D.K. (2018). Identifying Recreational fisheries in the Mediterranean through Social Media. *Fisheries Management and Ecology, 25(4): 287-295.*

Gonzalvo J., Giovos I., Moutopoulos D.K. (2015) Fishermen perception on the sustainability of small-scale fisheries and dolphin-fisheries interactions in two increasingly fragile coastal ecosystems in Western Greece. *Aquatic Conservation: Marine and Freshwater Ecosystems*, 25: 91-106.

Granek E.F., Madin E.M.P., Brown M.A., Figueira W., Cameron D.S., Hogan Z., Kristianson G., De Villiers P., Williams J.E., Post J., Zahn S., Arlinghaus R. (2008) Engaging Recreational Fishers in Management and Conservation: Global Case Studies. *Conservation Biology*, 22(5): 1125–1134.

Hilborn R., Walters C.J. (1992) Quantitative fisheries stock assessment. New York, Chapman & Hall, 570 pp.

Καλογιάνοβ Ι.-Μ. (2016). Διερεύνηση της παράκτιας επαγγελματικής και ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή στην περιοχή της Αστυπάλαιας. Πτυχιακή Διπλωματική Εργασία, ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Τεχνολόγων Αλιείας-Υδατοκαλλιεργειών, 30 σελ. και 11 σελ. Παράρτημα.

Lloret J., Font T. (2013) A comparative analysis between recreational and artisanal fisheries in a Mediterranean coastal area. *Fisheries Management and Ecology*, 20(2-3): 148–160.

Morales-Nin B., Moranta J., Garcia C., Tugores M.P., Grau A.M., Riera F., Cerda M. (2005) The recreational fishery off Majorca Island (western Mediterranean): some implications for coastal resource management. *ICES Journal of Marine Science*, 62: 727–739.

Moutopoulos D.K., Katselis G., Kios K., Tsotskou A., Tsikliras A.C., Stergiou K.I. (2013) Estimation and reconstruction of shore-based recreational angling fisheries catches in the Greek Seas (1950-2010). *Journal of Biological Research*, 20: 376-381.

Moutopoulos D.K., Koutsikopoulos C. (2014) Fishing strange data in national fisheries statistics of Greece. *Marine Policy*, 48: 114-122.

Moutopoulos D.K., Prodromitis G., Mantzouni I., Koutsikopoulos C. (2016) The ecology of fisheries violations: Patterns and trends in Eastern Mediterranean. *Marine Policy*, 70: 65-76.

Moutopoulos D.K., Tsikliras A.C., Stergiou K.I. (2015) Greece, p. XX In: D. Pauly and D. Zeller (eds.) *Atlas of Fisheries Impacts on the World's Marine Ecosystems, 1950-2010*. Island Press, Washington, D.C.

Pauly D., Maclean J. (2003) *In a Perfect Ocean: The State of Fisheries and Ecosystems in the North Atlantic Ocean*. Washington: The Island Press.

Pauly D., Palomares M.L. (2005) Fishing down marine food web: it is far more pervasive than we thought. *Bulletin of Marine Science*, 76(2), 197-212.

Συγγελάκης Σ. (2016). Διερεύνηση ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή στην περιοχή των Χανίων. Πτυχιακή Διπλωματική Εργασία, ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, Τμήμα Τεχνολόγων Αλιείας-Υδατοκαλλιεργειών, 25 σελ. και 4 σελ. Παράρτημα.

Tsikliras A.C., Antonopoulou E., Stergiou K.I. (2010) Spawning period of Mediterranean marine fishes. *Reviews in Fish Biology and Fisheries* 20 (4): 499–438.

Tzanatos E., Dimitriou E., Katselis G., Georgiadis M., Koutsikopoulos C. (2005) Composition, temporal dynamics and regional characteristics of small-scale fisheries in Greece. *Fisheries Research*, 73: 147-158.

Ünal V., Acarlı D., Gordo A. (2010) Characteristics of marine recreational fishing in Çanakkale Strait (Turkey). *Mediterranean Marine Science*, 11(2): 315-330.

Veiga P., Ribeiro J., Gonçalves J.M.S., Erzini K. (2011) Quantifying recreational shore angling catch and harvest in southern Portugal (north-east Atlantic Ocean): implications for conservation and integrated fisheries management. *Journal of Fish Biology* 76: 2216–2237.

Watson R., Pauly D. (2001) Systematic distortions in world fisheries catch trends. *Nature*, 414: 534-536.

Zar J.H. (1999). Biostatistical analysis. 4th Edition. Prentice Hall, New Jersey, 663 pp.

Zeller D., Booth S., Davis G., Pauly D. (2007) Re-estimation of small-scale fishery catches for U.S. flag-associated island areas in the western Pacific: the last 50 years. *Fishery Bulletin* 105(2): 266-277.

Zeller D, Palomares MLD, Tavakolie A, Ang M, Belhabib D, Cheung WWL, Lam VWY, Sy E, Tsui G, Zylich K and Pauly D. (2016) Still catching attention: Sea Around Us reconstructed global catch data, their spatial expression and public accessibility. *Marine Policy*, 70:145-152.

Περίληψη

Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο διεξαγωγή έρευνας της ερασιτεχνικής αλιείας από την ακτή στην παράκτια περιοχή της Ζακύνθου. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με προσωπικές συνεντεύξεις σε ερασιτέχνες αλιείς της περιοχής. Στη έρευνα πήραν μέρος 40 άτομα και η περίοδος διεξαγωγής ήταν από τον Ιανουάριο έως και τον Φεβρουάριο του 2019 σε διάφορες ακτές στην ευρύτερη περιοχή. Οι συνεντεύξεις βασίστηκαν σε συγκεκριμένα ερωτηματολόγια τα οποία ήταν ανώνυμα και περιλάμβαναν: (α) την ενασχόλησή τους με την ερασιτεχνική αλιεία, (β) τις τάσεις και τα πρότυπα αλιείας, (γ) τη διερεύνηση της τοπολογίας των ειδών στόχων ανά περίοδο και (δ) τα δημογραφικά στοιχεία των ερασιτεχνών αλιέων. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι ο μέσος αριθμός ημερών αλιείας ανά έτος και ανά αλιέα ήταν περίπου 26 ημέρες, με τη μεγαλύτερη δραστηριότητα να παρατηρείται κατά την περίοδο του καλοκαιριού. Η μέση ετήσια παραγωγή ανά ερασιτέχνη αλιέα στη Ζάκυνθο εκτιμήθηκε ίση με 150 kg/αλιέα*έτος, τιμή που βρίσκεται ανάμεσα στις εκτιμήσεις άλλων περιοχών της Ελλάδας. Έχοντας υπόψη ότι ο αριθμός των ημερών αλιείας στην περιοχή μελέτης ήταν από τους μικρότερους σε σύγκριση με άλλες περιοχές και το γεγονός πως η παραγωγή προσεγγίζει τις άλλες περιοχές υποδεικνύει μια στοχευμένη και παραγωγική αλιευτική δραστηριότητα, ιδιαίτερα κατά την καλοκαιρινή περίοδο. Οι αλιείς στο μεγαλύτερο ποσοστό τους συμφωνούν με την υπάρχουσα νομοθεσία για τους ερασιτέχνες αλιείς και θεωρούν ότι τα βασικότερα προβλήματα γενικά της αλιείας είναι η αλιεία με μη επιτρεπόμενα αλιευτικά εργαλεία και η επαγγελματική αλιεία για λόγους διεκδίκησης χώρου.

Abstract

The present study aims to identify the operational and socio-economic characteristics of the shore-based recreational fishery in the coastal area of Zakynthos. Survey was conducted through personal interviews in shore-based recreational fisherman. Overall 40 fisherman was participated to the survey that conducted during January-February of 2019. The questionnaire was based on specific questions on: (a) fisherman involvement in shore-based recreational fishery, (b) trends of shore-based recreational fishery, (c) typology of the target species and (d) demographic characteristic of shore-based recreational fisherman. The results showed that the mean number of fishing days per year and fisherman was approximately 26 days, of which the largest activity was observed during summer. The mean annual fisheries catches per recreational fisher were 150 kg/fisher*year, an estimate that is laid within the values estimated in other Greek coastal areas for the shore-based recreational fishery. Given that the number of fishing days were the lowest among other Greek areas, whereas the fisheries catches per fisher were within the mean Greek estimates, indicating that the shore-based recreational fishery in Zakynthos Island is a species-specific and high selective fishing activity, especially during the summer period. Fishermen responded in high percentages that are in agreement with the current legislation on recreational fishery, and that the main problems in fisheries are the poor policy patrol and the use of forbidden fishing gears.